

Anonimizuota versija

Vertimas

C-57/24 - 1

Byla C-57/24 [Ławida]ⁱ

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2024 m. sausio 26 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Sąd Okręgowy w Gliwicach (Gliwicų apygardos teismas, Lenkija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2023 m. spalio 24 d.

Apeliantai:

BA

BR

NUTARTIS

2023 m. spalio 24 d.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy (Gliwicų apygardos teismas, III-iasis civilinių bylų skyrius)

<...>

2023 m. spalio 24 d. Glivicuose išnagrinėjęs bylą pagal BA apeliacinį skundą

<...>

dėl patvirtinimo, kad nebus taikomos teisinės pasekmės, kylančios per nustatytą terminą nepateikus pareiškimo dėl palikimo atsisakymo,

apeliantei pateikus apeliacinį skundą

ⁱ Šios bylos pavadinimas išgalvotas. Jis neatitinka jokios bylos šalies tikrojo vardo, pavardės ar pavadinimo.

dėl 2022 m. vasario 17 d. *Sąd Rejonowy w Gliwicach* (Gliwicų apylinkės teismas) nutarties

<...> nutaria:

pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnį pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą dėl Sąjungos teisės nuostatos išaiškinimo:

Ar 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 650/2012 dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų paveldėjimo klausimais pripažinimo ir vykdymo bei autentiškų dokumentų paveldėjimo klausimais priėmimo ir vykdymo bei dėl Europos paveldėjimo pažymėjimo sukūrimo (OL L 201, 2012, p. 107) 13 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad jis netaikomas situacijai, kai, priėmus pareiškimą dėl palikimo atsisakymo, tam, kad jis galiotų, pagal jo pateikėjo nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės narės teisę dar reikalaujama, kad jį patvirtintų teismas, pavyzdžiui, kai toks pareiškimas pateikiamas pasibaigus jam pateikti nustatytam terminui?

PAGRINDIMAS

2023 m. spalio 24 d. nutartis dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą

I. Bylos dalykas.

- 1 Apeliantė BA, atstovaujama tėvo BR kaip atstovo pagal įstatymą, paprašė patvirtinti, kad nebus taikomos teisinės pasekmės, kylančių dėl to, kad per nustatytą terminą nebuvo pateiktas pareiškimas dėl vieno iš jos giminaičių, ZJ, palikimo atsisakymo, ir kartu pateikė tokį pareiškimą.
- 2 Palikėjas mirė Vokietijoje, kur mirties dieną buvo jo nuolatinė gyvenamoji vieta.
- 3 Apeliantė gyvena Lenkijoje, kaip ir kiti asmenys, priklausę minėto palikėjo paveldėtojų pagal įstatymą ratui ir jau atsisakę jo palikimo.

II. Lenkijos teisė

- 4 Pagal *Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny* (1964 m. balandžio 23 d. Civilinio kodekso įstatymas, suvestinė redakcija *Dz. U.* 2023.161, toliau – K. c.) 1012 straipsnį įpėdinis gali priimti palikimą be jokių atsakomybės už palikėjo skolas apribojimų (paprastas palikimo priėmimas) arba priimti palikimą su šios atsakomybės apribojimais (palikimo priėmimas pagal turto apyrašą), arba atsisakyti palikimo.
- 5 K. c. 1015 straipsnyje nustatyta, kad pareiškimas dėl palikimo priėmimo arba atsisakymo gali būti pateiktas per šešis mėnesius nuo tos dienos, kai įpėdinis sužinojo apie palikimo atsiradimą ir įpėdinio nustatymo pagrindą (1 dalis). Jeigu

- įpėdinis nepateikia pareiškimo per 1 dalyje nustatytą laikotarpį, laikoma, kad palikimas priimamas pagal turto apyrašą (2 dalis).
- 6 Pagal K. c. 1018 straipsnį pareiškimas dėl palikimo priėmimo ar atsisakymo, pateiktas su išlyga arba nustačius jo terminą negalioja (1 dalis). Pareiškimas dėl palikimo priėmimo arba atsisakymo negali būti atšauktas (2 dalis). Pareiškimas dėl palikimo priėmimo arba atsisakymo pateikiamas teismui arba notarui. Jis gali būti pateikiamas žodžiu arba raštu su oficialiai patvirtintu parašu. Įgaliojimas pateikti pareiškimą dėl palikimo priėmimo arba atsisakymo turi būti rašytinis su oficialiai patvirtintu parašu (3 dalis).
  - 7 Taigi pagal Lenkijos teisę pareiškimas dėl palikimo atsisakymo gali būti pateikiamas teismui. *Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego* (1964 m. lapkričio 17 d. Civilinio proceso kodekso įstatymas, suvestinė redakcija Dz. U., 2023, 1550 pozicija, toliau – K. p. c.) 640 straipsnyje patikslinama teismo teritorinė jurisdikcija, nurodant, kad pareiškimas dėl paprasto palikimo priėmimo, priėmimo pagal turto apyrašą arba palikimo atsisakymo gali būti pateikiamas notarui arba apylinkės teismui, kurio veiklos teritorijoje yra pareiškimo pateikėjo nuolatinė gyvenamoji vieta arba gyvenamoji vieta. Notaras arba teismas nedelsdami perduoda pareiškimą, įskaitant jo priedus, paveldėjimo bylą nagrinėjančiam teismui (1 dalis). 1 dalyje nurodyti pareiškimai taip pat gali būti pateikiami paveldėjimo bylą nagrinėjančiam teismui vykstant paveldėjimo teisių nustatymo procedūrai (2 dalis).
  - 8 K. p. c. 628 straipsnyje numatyta, kad paveldėjimo bylą nagrinėjantis teismas, t. y. teismas, į kurį kreiptasi dėl palikimo priėmimo patvirtinimo, jeigu jurisdikciją turi Lenkijos teismai, yra palikėjo paskutinės nuolatinės gyvenamosios vietos teismas, o jei palikėjo nuolatinė gyvenamoji vieta Lenkijoje negali būti nustatyta – paveldimo turto ar jo dalies buvimo vietos teismas (paveldėjimo bylą nagrinėjantis teismas). Jei to negalima nustatyti, paveldėjimo bylą nagrinėjantis teismas yra *Sąd rejonowy dla m.st. Warszawy* (Varšuvos miesto-sostinės apylinkės teismas).
  - 9 Pagal K. c. 1020 straipsnį palikimo atsisakęs įpėdinis netenka teisės į palikimą, tarsi jis nebūtų sulaukęs palikimo atsiradimo.
  - 10 Pareiškimas dėl palikimo priėmimo arba atsisakymo yra valios pareiškimas, kuris nėra skirtas konkrečiam gavėjui ir sukelia teises pasekmes, jeigu per įstatyme nustatytą terminą pateikiamas teismui arba notarui. K. c. 1015 straipsnio 1 dalyje numatyto pareiškimo dėl palikimo priėmimo ar atsisakymo termino nustatymas kaip naikinamojo termino reiškia, kad pasibaigus šiam terminui teisė pasinaudoti šia subjektine teise išnyksta ir kad pasibaigus terminui pateiktas pareiškimas nesukelia jokių teisinių pasekmių. Į termino pasibaigimą atsižvelgiama *ex officio* ir jo pratęsti neįmanoma (žr. 2012 m. gruodžio 13 d. *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) nutartį V CSK 18/12 <...>).
  - 11 Pasekmių, kylančių nepateikus pareiškimo dėl palikimo atsisakymo arba palikimo priėmimo apribojant atsakomybę per nustatytą terminą, galima netaikyti, tačiau tik

griežtai ir išsamiai apibrėžtais atvejais. Pagal K. c. 1019 straipsnio 1 dalį, jeigu pareiškimas dėl palikimo priėmimo arba atsisakymo buvo pateiktas dėl klaidos ar grasinimų, taikomos nuostatos dėl valios pareiškimo trūkumų su šiais pakeitimais:

- 1) pareiškimo teisinių pasekmių netaikymas turi būti pripažintas teisme;
- 2) įpėdinis kartu turi nurodyti, ar jis priima palikimą, jeigu priima, tai kaip, arba kad jo atsisako.

K. c. 1019 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad įpėdinis, kuris dėl klaidos ar grasinimo per nustatytą terminą nepateikė jokio pareiškimo, gali pirma nurodytu būdu išvengti teisinių šio termino nesilaikymo pasekmių.

- 12 Šioje byloje nagrinėjamu atveju svarbu tai, kad pagal minėto straipsnio 3 dalį pareiškimo dėl palikimo priėmimo ar atsisakymo sukeltamų teisinių pasekmių netaikymą turi patvirtinti teismas.
- 13 Nagrinėjamu atveju apeliantė, remdamasi tokiu reglamentavimu, prašė patvirtinti, kad nebus taikomos teisinės pasekmės, kylančios dėl to, kad per nustatytą šešių mėnesių terminą dėl klaidos ji nepateikė pareiškimo dėl ZJ palikimo atsisakymo, t. y. kad teismas įvertintų iš esmės, ar toks pareiškimas tikrai nebuvo pateiktas per šiuo tikslu nustatytą terminą dėl klaidos, ir kartu apeliantė pateikė tokį pareiškimą.

III. Jurisdikcija

- 14 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 650/2012 dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų paveldėjimo klausimais pripažinimo ir vykdymo bei autentiškų dokumentų paveldėjimo klausimais priėmimo ir vykdymo bei dėl Europos paveldėjimo pažymėjimo sukūrimo (OL L 201, 2012, p. 7) (toliau – Reglamentas Nr. 650/2012) 4 straipsnyje numatyta, kad jurisdikciją priimti sprendimą dėl viso palikimo paveldėjimo turi tos valstybės narės, kurioje palikėjo mirties dieną buvo jo įprastinė gyvenamoji vieta, teismai.
- 15 Vis dėlto pagal to paties reglamento 13 straipsnyje numatytą specialią tvarką, be teismo, turinčio jurisdikciją priimti sprendimą dėl paveldėjimo pagal šį reglamentą, asmens, kuris pagal paveldėjimui taikytiną teisę gali pateikti pareiškimą teisme dėl palikimo, testamentinės išskirtinės arba privalomosios palikimo dalies priėmimo arba atsisakymo, arba pareiškimą, kuriuo siekiama apriboti atitinkamo asmens atsakomybę už su palikimu susijusias skolas, nuolatinės gyvenamosios vietos teismas taip pat turi jurisdikciją priimti tokius pareiškimus, jei pagal tos valstybės narės teisę tokie pareiškimai gali būti pateikiami teisme.
- 16 Taigi nekyla abejonių, kad tuo atveju, kai pareiškimas dėl palikimo priėmimo arba atsisakymo pateikiamas per šiuo tikslu nustatytą šešių mėnesių terminą,

jurisdikciją taip pat turi bet kurio asmens, kuris pagal paveldėjimui taikytiną teisę gali teismui pateikti pareiškimą dėl palikimo priėmimo arba atsisakymo, nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės narės teismai.

Tokiu atveju pagal Reglamento Nr. 650/2012 28 straipsnį pareiškimas dėl palikimo, testamentinės išskirtinės arba privalomosios palikimo dalies priėmimo ar atsisakymo arba pareiškimas, kuriuo siekiama apriboti šį pareiškimą pateikusių asmens atsakomybę, formos prasme galioja, jeigu jis atitinka šiuos reikalavimus: a) pagal 21 arba 22 straipsnius paveldėjimui taikytinos teisės reikalavimus; arba valstybės, kurioje yra pareiškimą pateikiančio asmens įprastinė gyvenamoji vieta, teisės reikalavimus.

- 17 Minėto reglamento 15 straipsnyje nurodyta, kad jeigu valstybės narės teisme iškeliamą paveldėjimo bylą, kurios nagrinėti pagal šį reglamentą jis neturi jurisdikcijos, tas teismas savo iniciatyva paskelbia neturintis jurisdikcijos.
- 18 Pagal K. p. c. 1099 straipsnį teismas savo iniciatyva kiekvienoje bylos stadijoje nagrinėja, ar nacionaliniai teismai turi jurisdikciją. Nustatęs, kad nacionaliniai teismai neturi jurisdikcijos, teismas atmeta ieškinį arba prašymą, išskyrus 1104 straipsnio 2 dalį arba 1105 straipsnio 6 dalį (1 dalis), kurios šioje byloje netaikomos. Nacionalinių teismų jurisdikcijos nebuvimas yra proceso negaliojimo pagrindas (2 dalis).

IV. Teismo abejonės, dėl kurių pateiktas prejudicinis klausimas

- 19 Kadangi palikėjo nuolatinė gyvenamoji vieta jo mirties momentu buvo Vokietijoje, pagal Reglamento Nr. 650/2021 4 straipsnyje įtvirtintą bendrąją taisyklę jurisdikciją spręsti iš esmės visus klausimus dėl jo palikimo iš principo turi Vokietijos teismai.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas neturi jokios informacijos apie tai, kad minėtuose teismuose būtų nagrinėjama kokia nors byla dėl minėto palikėjo palikimo.

Ieškovė, kurios nuolatinė gyvenamoji vieta yra Lenkijoje, nėra iškėlusি tokių bylų.

Ji tik kreipėsi į Lenkijos teismą prašydama patvirtinti, kad nebus taikomos teisinės pasekmės, kylančių nepateikus pareiškimo dėl palikimo atsisakymo per nustatytą terminą, ir kartu pateikė tokį pareiškimą.

- 20 Kalbant apie pirma nurodytą reglamento 13 straipsnį, kaip minėtos taisyklės išimtį, pažymėtina, kad, be Vokietijos teismo, turinčio jurisdikciją priimti sprendimą šioje paveldėjimo byloje pagal šio reglamento 4 straipsnį, Lenkijos teismai turi jurisdikciją priimti pareiškimą dėl palikimo atsisakymo iš asmenų, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta yra Lenkijoje.

- 21 Šioje byloje kyla klausimas, ar Reglamento Nr. 650/2012 13 straipsnyje numatyta jurisdikcija apima ir bylas, kuriose tam, kad toks pareiškimas būtų priimtas, dėl jo pavėluoto pateikimo reikalaujama jo patvirtinimo, kad kiltų teisinės pasekmės, t. y. kad konkretaus palikėjo palikimo atsisakęs asmuo nebeturėtų teisės į palikimą.
- 22 Siauras minėtame 13 straipsnyje nurodyto pareiškimo „priėmimo“ sąlygos aiškinimas kaip vien techninio veiksmo, pagal kurį tokį pareiškimą tiesiog turi priimti teismas, reiškia, kad pareiškimą dėl palikimo atsisakymo pateikęs asmens nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės teismai turi tik tokios apimties jurisdikciją. Taigi pagal tokį aiškinimą alternatyva, kuria gali pasinaudoti teisių perėmėjai, kiek tai susiję su jurisdikcija ir kolizija jų nuolatinėje gyvenamojoje vietoje, neapima pareiškimų, kurie yra ne tik pateikiami paveldėjimo bylą nagrinėjančiam teismui, bet ir turi būti jo patvirtinti, šiuo atveju – pareiškimo dėl teisinių pasekmių, kylančių tuo atveju, jeigu per nustatytą terminą nepateikiamas pareiškimas dėl palikimo atsisakymo, netaikymo. Tokiomis aplinkybėmis reikėtų atitinkamai pripažinti, kad tokie pareiškimai, remiantis paveldėjimą reglamentuojančiais teisės aktais, gali būti pateikiami tik jurisdikciją nagrinėti bylą turinčiose institucijose pagal Reglamento Nr. 650/2012 4 straipsnį.
- 23 Būtent tokį aiškinimą 2022 m. sausio 20 d. byloje C-617/20 pateiktoje išvadoje pasiūlė generalinis advokatas, nurodęs, kad, jo nuomone, reikia pritarti doktrinoje išreikštai nuomonei, pagal kurią Reglamento Nr. 650/2012 13 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad jis netaikomas tuo atveju, kai tam, kad atsirastų tam tikri padariniai, nustatyti paveldėjimui taikytinoje teisėje, teismas turi atlikti veiksmus, apimančius ne tik pareiškimo priėmimą, bet ir, pvz., sprendimo priėmimą ar kito proceso pradėjimą (jo išvados 38 ir 39 punktai).
- 2022 m. birželio 2 d. sprendime (C-617/20) Teisingumo Teismas nesirėmė tokia pozicija, nes ji nebuvo prejudicinio klausimo byloje C-617/20 dalykas.
- 24 <...>
- 25 Taip pat <...> reikia konstatuoti, kad Reglamento Nr. 650/2012 13 straipsnyje nurodytos jurisdikcijos apimtis nėra vienareikšmė, bet susijusi su klausimu, kuris taip pat yra svarbus praktiškai.
- 26 Nepaneigiama, kad pagal bendrojo aiškinimo principus reglamento 13 straipsnyje nustatytos jurisdikcijos apimtis, kaip jo 4 straipsnyje numatytos taisyklės išimtis, turi būti aiškinama siaurai.
- 27 Vis dėlto reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją iš vienodo Sąjungos teisės taikymo ir lygybės principo reikalavimų matyti, kad, kai Sąjungos teisės nuostatoje aiškiai nedaroma nuorodos į valstybių narių teisę, norint nustatyti šios nuostatos prasmę ir apimtį, jos reikšmė visoje Sąjungoje paprastai turi būti aiškinama savarankiškai ir vienodai, atsižvelgiant ne tik į nuostatos formuluotę, bet ir jos kontekstą ir nagrinėjamu teisės aktu siekiamą tikslą (žr. 2018 m. kovo 1 d. Sprendimo *Mahnkopf*, C-558/16,

EU:C:2018:138, 32 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją ir 2021 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *UM (Sutartis dėl nuosavybės teisių perdavimo mirties atveju)*, C-277/20, EU:C:2021:708, 29 punktą).

- 28 Reglamento Nr. 650/2012 13 straipsniu, siejama su jo 32 konstatuojamąja dalimi, siekiama supaprastinti procedūras įpėdiniams ir testamentinės išskirtinės gavėjams, nukrypstant nuo šio reglamento 4–11 straipsniuose nustatytų jurisdikcijos taisyklių (žr. 2018 m. birželio 21 d. Sprendimo *Oberle*, C-20/17, EU:C:2018:485, 42 punktą).

Be to, kadangi iš minėto reglamento 67 konstatuojamosios dalies matyti, kad įpėdiniams turėtų būti suteikta galimybė lengvai įrodyti savo statusą arba teises ir įgaliojimus, kad jie galėtų greitai, lengvai ir veiksmingai išspręsti tarpvalstybinio pobūdžio paveldėjimo klausimą Sąjungoje, atrodo, galima teigti, kad teismo jurisdikcija pagal to paties reglamento 13 straipsnį apima ne tik veiksmus, susijusius su šioje nuostatoje nurodyto pareiškimo priėmimu, bet ir kitus tokiaame procese teismo atliktinus veiksmus, įskaitant šio teismo atliktiną teisinių pasekmių, kurias sukelia pareiškimo dėl palikimo atsisakymo nepateikimas per nustatytą terminą, netaikymo patvirtinimą. Toks aiškinimas taip pat įmanomas atsižvelgiant į šį reglamento tikslą, kuris pagal jo 7 konstatuojamąją dalį yra sudaryti palankesnes sąlygas vidaus rinkai tinkamai veikti, šalinant kliūtis laisvam asmenų, norinčių įgyvendinti savo teises tarpvalstybinio paveldėjimo atveju, judėjimui, atsižvelgiant, be kita ko, į tai, kad Europos teisingumo erdvėje turi būti veiksmingai užtikrintos įpėdinių ir testamentinės išskirtinės gavėjų, kitų palikėjo artimųjų ir palikimo kreditorių teisės (žr. 2018 m. kovo 1 d. Sprendimo *Mahnkopf*, C-558/16, EU:C:2018:138, 35 punktą; 2021 m. liepos 1 d. Sprendimo *Vorarlberger Landes- und Hypotheken-Bank*, C-301/20, EU:C:2018:528, 27 ir 34 punktus).

Be to, pažymėtina, kad Teisingumo Teismas savo jurisprudencijoje jau yra nurodęs teisės subjektų teises, kurios tiesiogiai nekyla iš teisės aktų teksto (pavyzdžiui, keleivio teisė į kompensaciją ir skrydžio atidėjimo atveju – 2009 m. lapkričio 19 d. Sprendimo *Sturgeon ir kt.*, C-402/07 ir C-432/07, EU:C:2009:716, 69 punktas).

- 29 Tiesa, Reglamento Nr. 650/2012 33 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad asmuo, pageidaujantis apriboti savo atsakomybę už palikėjo skolas, neturėtų turėti galimybės to padaryti, tiesiog pateikdamas pareiškimą valstybės narės, kurioje yra jo įprastinė gyvenamoji vieta, teismuose ar kitose kompetentingose institucijose, kai pagal paveldėjimui taikytiną teisę reikalaujama, kad jis kompetentingame teisme pradėtų specialų teismo procesą, pavyzdžiui, inventorizavimo procedūrą, ir kad tokiomis aplinkybėmis asmens pareiškimas jo įprastinės gyvenamosios vietos teisėje nustatyta forma neturėtų būti laikomas oficialiai galiojantis šio reglamento tikslais, o dokumentai, kuriais pradedamas teismo procesas, pagal šį reglamentą neturėtų būti laikomi pareiškimais.

- 30 Vis dėlto reikia pažymėti, kad Reglamente Nr. 650/2012 „pareiškimas dėl palikimo priėmimo arba jo atsisakymo“ atskiriamas nuo „pareiškimo dėl atitinkamo asmens atsakomybės apribojimo už paveldėtas skolas“. Tai aiškiai matyti, pavyzdžiui, iš pačios 13 straipsnio formulotės, kurioje numatyta galimybė pareiškimą pateikiančio asmens nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės narės teismui pateikti „pareiškimą <...> dėl palikimo, testamentinės išskirtinės arba privalomosios palikimo dalies priėmimo ar atsisakymo, arba pareiškimą dėl atitinkamo asmens atsakomybės apribojimo su palikimu susijusių įsipareigojimų atžvilgiu“.
- 31 Pagal teisingos teisėkūros principus ir remiantis prielaida, kad teisės aktų leidėjas yra racionalus, galima manyti, kad kai teisės aktų leidėjas teisės akte vartoja skirtingas sąvokas, jis suteikia joms skirtingą reikšmę, turinį ir teises pasekmes.
- 32 Minėta 33 konstatuojamoji dalis, kuria apribojama Reglamento Nr. 650/2012 13 straipsnyje numatytos jurisdikcijos apimtis, aiškinant pažodžiui, susijusi tik su pareiškimais dėl atsakomybės už palikėjo skolas apribojimo, t. y. pareiškimais, su kuriais paprastai siejama teismo būtinybė imtis tolesnių veiksmų, kurie yra pateikto pareiškimo pasekmė, pavyzdžiui, pradėti procesą dėl turto apyrašo sudarymo, bet ne su pareiškimu dėl palikimo atsisakymo, dėl kurio nebūtina pradėti kitų procedūrų – jį galima tik patvirtinti tuo atveju, kai pareiškimas pateikiamas tik pasibaigus šiuo tikslu nustatytam terminui, kaip šioje byloje to prašo ieškovė.
- 33 <...>
- 34 Jei į klausimą būtų atsakyta, kad Reglamento Nr. 650/2012 13 straipsnyje numatyta jurisdikcija turi būti aiškinama siaurai, pagal šio reglamento 15 straipsnį teismas turėtų *ex officio* pripažinti neturįs jurisdikcijos ir pagal K. p. c. 1099 straipsnio 1 dalį atmesti prašymą, kuriuo buvo pradėtas šis procesas.